

NVB Risicogebaseerde Standaard

EDD-maatregelen EC derde landen met hoog risico (EC HRTC)

Inleiding

Artikel 9 Wwft verplicht banken een lijst van verdiepende onderzoeksmaatregelen (*enhanced due diligence* – EDD) toe te passen op transacties, zakelijke relaties en correspondentrelaties waarbij door de Europese Commissie (hierna: EC) aangewezen derde landen met een hoog risico (hierna: HRTC, gezamenlijk afgekort tot EC HRTC) betrokken zijn, zoals beschreven in artikel 9 lid 2 van richtlijn (EU) 2015/849.

Banken moeten de EDD-maatregelen uit artikel 9 Wwft echter toepassen op een manier die relevant is met het oog op de risico's op witwassen en het financieren van terrorisme (hierna: ML/TF risico's) en die bijdraagt aan het doel van dit Wwft-artikel. Dit wil zeggen dat wanneer er sprake is van risico's met betrekking tot EC HRTC, deze risico's moeten worden beheerst en beperkt door risicogebaseerde maatregelen te nemen.

Deze NVB Standaard beschrijft de Nederlandse risicogebaseerde aanpak voor banken om bovengenoemde eisen te implementeren in scenario's met een laag, neutraal en hoog risico. Het aangegeven risiconiveau van een scenario moet worden geïnterpreteerd binnen de volledige context van de klant, in dit geval gericht op de specifieke risico's die spelen bij EC HRTC.

Het is dan ook belangrijk dat banken de EDD-maatregelen uit artikel 9 Wwft proportioneel toepassen ten opzichte van de vastgestelde risico's en dat zij rekening houden met de specifieke omstandigheden van de zakelijke relatie of de transactie. Banken mogen de mate en de toepassing van de maatregelen die volgen uit artikel 9 Wwft aanpassen op basis van risico-gevoeligheid. Dit betekent dat banken de risico's die gepaard gaan met een zakelijke relatie en met transacties nauwkeurig moeten analyseren en op basis van het risico moeten beslissen hoe zij de maatregelen uit artikel 9 Wwft proportioneel gaan toepassen. De bank hoeft alleen aanvullende informatie op te vragen als deze informatie kan worden gebruikt om de vermeende risico's te verlagen.

De NVB Standaard licht toe hoe de EDD-maatregelen die worden gegeven in artikel 9 Wwft op een risicorelevante manier kunnen worden toegepast. Daarnaast noemt de NVB Standaard een aantal elementen voor situaties waarvoor de herziene 4AMLD en de EBA Guidelines ML/TF-risicofactoren een meer risicogebaseerde aanpak voorschrijven. Banken moeten deze aanpak overwegen bij de toepassing van artikel 9 Wwft.

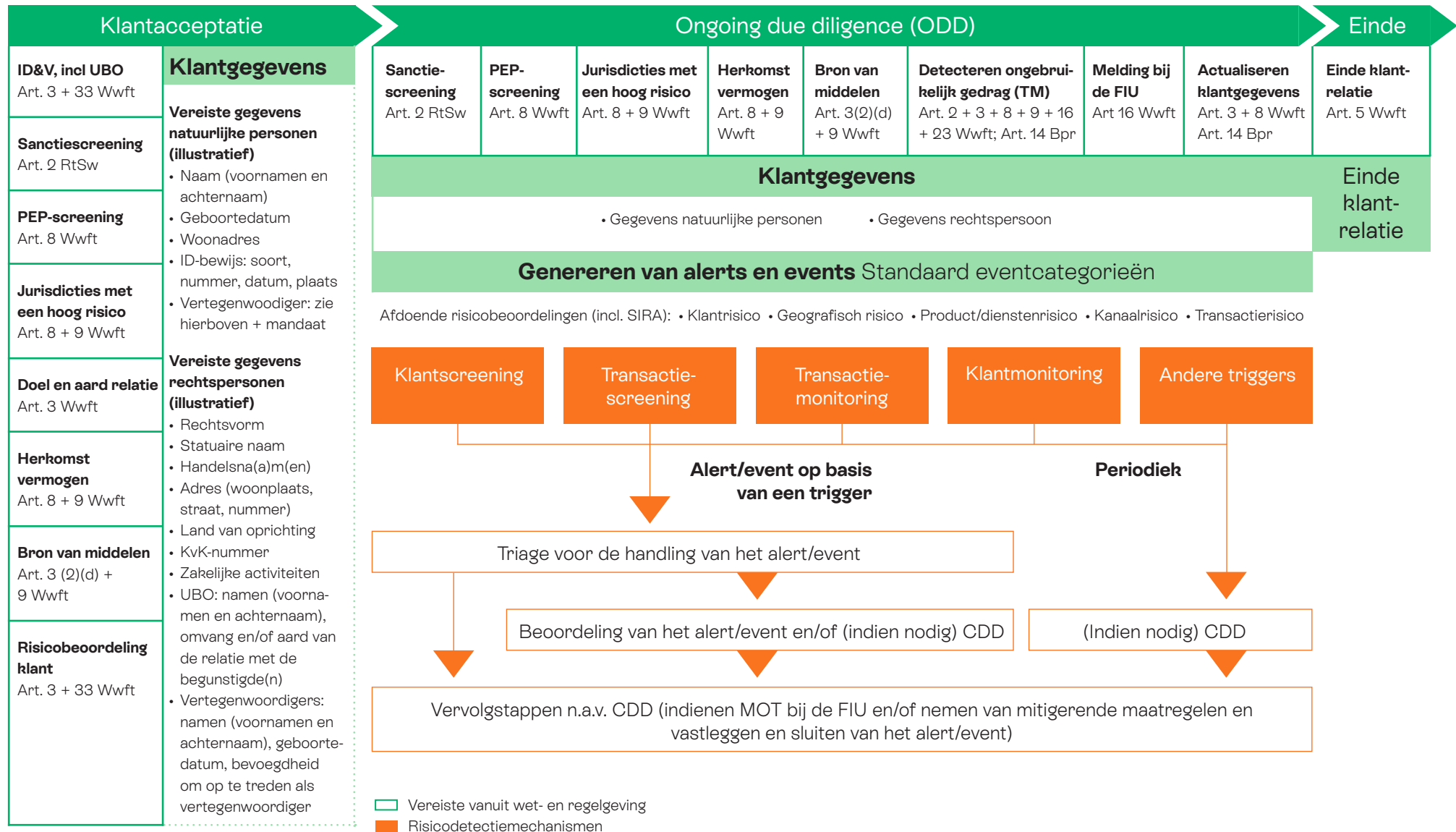
De NVB Standaard gaat ook in op het verschil met de toepassing van de EDD-maatregelen bij een incidentele transactie, die afwijkt van de situatie waarbij er sprake is van transacties die worden gedaan binnen de context van een zakelijke relatie. Daarnaast bevat de NVB Standaard EDD-maatregelen voor correspondentrelaties met instellingen die zijn gevestigd in EC HRTC en voor transacties van of naar EC HRTC die worden uitgevoerd via een correspondentrelatie.

De positionering binnen het Financial Crime Framework

De op risicogebaseerde EDD-maatregelen voor zakelijke relaties, correspondentrelaties en transacties waarbij HRTC zijn betrokken, volgen uit artikel 9 lid 2 van de herziene 4AMLD. Dit zijn mitigerende maatregelen voor de ML/TF risico's tijdens zowel het CDD-proces als het TM-proces.

Financial Crime Framework

Risicogebaseerd

NVB Risicogebaseerde Standaard

1 NVB Standaard

Voor banken is het belangrijk dat risico's worden beoordeeld en beheerst wanneer dat nodig is. Bij vaststelling van een risico moeten banken mitigerende maatregelen nemen op dat specifieke risico, waarbij rekening wordt gehouden met het doel van de wetgeving.

Wanneer een transactie, zakelijke relatie of correspondentbankrelatie betrekking heeft op een EC HRTC, vereist artikel 9 van de Wwft van banken dat zij aanvullende informatie opvragen over onder andere de klant, de UBO en de beoogde aard van de zakelijke relatie. Daarnaast moeten banken informatie opvragen over de bron van middelen (*source of funds* – SoF) en de herkomst van vermogen (*source of wealth* – SoW) van de klant en van de UBO, plus de reden van de transactie.

De EDD-maatregelen die van toepassing zijn op transacties met een EC HRTC bij een zakelijke relatie worden uitgevoerd tijdens reviews (zowel Event Driven Reviews, hierna EDRs als periodieke reviews, hierna PRs) en voor zover de maatregelen niet al adequaat zijn toegepast. Voor continue transactiemonitoring (hierna: TM) gebruiken banken een aantal (geautomatiseerde) risico-

triggers en scenario's om onder andere ongebruikelijke transacties met een EC HRTC te detecteren. Een transactie met een EC HRTC is een reden om een alert te genereren, waarbij de verwerking en het niveau van de handling van het alert kunnen variëren. Als een transactie met een EC HRTC past bij het risicoprofiel of transactiegedrag van de klant, kan een alert automatisch worden verwerkt en gesloten. In dat geval is artikel 9 Wwft toegepast.

In scenario's met een laag of neutraal risico hebben banken al voldoende klantinformatie opgevraagd om de relevante ML/TF risico's te beoordelen en waar nodig de vastgestelde risico's te beperken. Banken beoordelen deze beschikbare informatie voor een adequate beperking van de ML/TF risico's. Dit kan automatisch plaatsvinden. In dat geval hoeven de banken alleen (aanvullende) informatie op te vragen als de vastgelegde informatie de risico's niet voldoende beperkt.

Banken moeten altijd vastleggen in welke mate de reeds beschikbare informatie toereikend is. In dit soort scenario's met een laag of neutraal risico moeten banken het doel van artikel 9 Wwft in overweging nemen wanneer ze de risicorelevantie van de EDD-maatregelen beoordelen. Als aanvullende informatie nodig is, kan deze worden

verzameld via desk-research en is het geen vereiste om de klant te benaderen met een informatieverzoek. Als uit dit desk-research geen hogere risicoindicatoren naar voren komen en dit adequaat wordt vastgelegd, kan er worden aangenomen dat de ML/TF risico's voldoende beperkt zijn.

Een voorbeeld: de bank heeft bij een bestaande zakelijke relatie als onderdeel van het risicoprofiel of op basis van het verwachte transactiegedrag al geconstateerd dat de klant middelen ontvangt uit of verstuurt naar EC HRTC, of dat het bedrijf professionele banden heeft met een EC HRTC. In dat geval heeft de bank al EDD-onderzoek gedaan, en is het niet nodig voor iedere transactie die plaatsvindt met deze EC HRTC dergelijke EDD-maatregelen uit te voeren. Dit risico is namelijk al beoordeeld en gemitigeerd en is onderdeel van het risicoprofiel. Zolang de genomen CDD- of EDD-maatregelen adequaat zijn uitgevoerd en de transactie past bij het verwachte transactiegedrag, hoeft er geen aanvullende informatie te worden opgevraagd. Voor transacties die plaatsvinden binnen een zakelijke relatie hoeft de bank dus alleen (aanvullende) EDD-maatregelen uit te voeren wanneer er een review plaatsvindt.

Als een klant een transactie uitvoert met een EC HRTC die geen onderdeel is van het risico-profiel of verwacht transactiegedrag van de klant, moet de bank eerst vaststellen of het een scenario met een laag, neutraal of hoog risico betreft. Een voorbeeld is een klant die vakantiebestedingen doet in een EC HRTC of een kleine eenmalige overboeking uitvoert naar een EC HRTC, waarbij de bank uit het soort transactie en de context van de klant kan afleiden dat het gaat om een scenario met een laag of neutraal risico. Banken kunnen dan op basis van desk-research (naar het soort betaling en het risicoprofiel van de klant) aantonen dat de benodigde informatie al beschikbaar is in het dossier en dat het opvragen van aanvullende informatie niet zal bijdragen aan een verdere beperking van het risico.

Om te kunnen beoordelen of de situatie een laag of neutraal risico met zich meebrengt, kunnen banken ook gedurende een bepaalde periode risicogebaseerde drempelwaarden hanteren voor de bedragen en de frequentie van de transacties die betrekking hebben op een HRTC.

Als een transactie die betrekking heeft op een EC HRTC buiten het risicoprofiel en het verwachte transactiegedrag van de klant valt, kan dit wel een indicatie zijn van een hoger risico (bijvoorbeeld op basis van het bedrag of de frequentie). Banken kunnen in dat geval als risicorelevante maatregel aanvullende informatie inwinnen over de context van de transactie via desk-research of door een informatieverzoek aan de klant.

1.1 Goedkeuring van het senior management

Een van de EDD-maatregelen die artikel 9 Wwft voorschrijft wanneer er een EC HRTC betrokken is, is het verkrijgen van goedkeuring door het senior management om een zakelijke relatie aan te gaan of voort te zetten. Het doel van deze EDD-maatregel is aan te tonen dat het senior management verantwoording aanvaardt voor het accepteren van de ML/TF risico's. Daarnaast zorgt het nemen van besluiten over de risicobereidheid, het goedkeuren van de systematische integriteits-risicoanalyses (SIRA) en het aftekenen van het AML/CFT-beleid door het senior management voor borging van hun verantwoordelijkheid voor het beheren van de risico's van transacties en zakelijke relaties die betrekking hebben op EC HRTC.

De Wwft geeft een definitie van de term 'senior management'. Volgens de Wwft worden onder het senior management de persoon ofwel de personen verstaan die het dagelijks beleid van een instelling bepalen ofwel de personen die werkzaam zijn onder verantwoordelijkheid van een instelling, waarbij zij een leidinggevende functie vervullen direct onder het echelon van de dagelijks beleids-bepalers en zij verantwoordelijk zijn voor natuurlijke personen wier werkzaamheden van invloed zijn op de blootstelling van een instelling aan de ML/TF risico's.

Deze definitie wijkt af van de definitie van 'senior management' in de herziene 4AMLD. In de 4AMLD worden met het senior management de functionarissen of werknemers bedoeld met voldoende kennis van de blootstelling van een instelling aan ML/TF risico's en met voldoende ervaring om beslissingen te nemen die van invloed zijn op die blootstelling; hierbij hoeft het niet noodzakelijk om een lid van de raad van bestuur te gaan.

Het wordt mogelijk geacht om de goedkeuring door het senior management op een lager niveau binnen banken uit te voeren op basis van een vastgesteld raamwerk. Volgens dit raamwerk geeft het senior management vooraf toestemming voor het aangaan of voorzetten van een zakelijke relatie gerelateerd aan een EC HRTC conform gedefinieerde scenario's, passend bij (i) de omvang van de bank en (ii) de risico's die zijn geïdentificeerd met betrekking tot de transactie of zakelijke relatie.

Het (lagere) management kan dan in individuele gevallen beoordelen of de zakelijke relatie of transactie binnen het vooraf gedefinieerde raamwerk past en of de goedkeuring van het senior management als gegeven kan worden beschouwd. Individuele gevallen die niet binnen het vooraf gedefinieerde raamwerk vallen, moeten separaat worden goedgekeurd door het senior management. Dit raamwerk voor senior management goedkeuring wordt vastgesteld en geoperationaliseerd conform het governance-model van de bank.

Dit raamwerk omvat onder andere de volgende elementen:

- beschrijving van de gedefinieerde risico-gebaseerde laag, neutraal en hoog risico scenario's;
- voorafgaande goedkeuring door het senior management voor zakelijke relaties gerelateerd aan EC HRTC welke passen binnen de gedefinieerde scenario's;
- de kennis en het besluitniveau van het aangewezen (lagere) management;
- rapportageverplichting over EC HRTC aan het senior management;
- audittrail van de implementatie.

Het aangewezen (lagere) management moet:

- over voldoende kennis van de ML/TF risico's beschikken;
- van het geëigende besluitvormingsniveau zijn, en;
- adequaat op de hoogte worden gesteld over de risico's van transacties en zakelijke relaties met EC HRTC.

Het senior management blijft verantwoordelijk en om dat aan te tonen dient een rapportageverplichting aan het senior management onderdeel te zijn van het raamwerk. Deze rapportage omvat de positie van de bank in zakelijke relaties en transacties met EC HRTC.

De rapportagemethodiek omvat:

- frequentie en de wijze van de rapportage, waaronder informatie over het aantal, de aard en het risicoprofiel van zakelijke relaties met EC HRTC en over transacties die tot een alert hebben geleid, zijn onderzocht en gesloten, ongeacht of dit handmatig of automatisch is gebeurd;
- scenario's die moeten worden ingediend bij het senior management voor bevestiging;
- controle en audit door 2e- en 3e-lijns partijen binnen het toepasselijke raamwerk.

1.2 Het opvragen van 'aanvullende informatie'

In verschillende EDD-maatregelen in artikel 9 Wwft zijn eisen opgenomen voor het verzamelen van aanvullende informatie. Voor een doelgerichte aanpak van artikel 9 Wwft bevat onderstaande tabel de voor de risico's relevante mitigerende maatregelen per risicoscenario.

In het algemeen geldt dat in scenario's met een laag of neutraal risico de informatie die al beschikbaar is dankzij de CDD-processen voldoende zal zijn voor de eis om 'aanvullende' informatie te verzamelen. Banken moeten de beschikbare informatie beoordelen om te bepalen of deze op een proportionele manier voldoende zijn voor het doel en de aard van de individuele EDD-maatregelen. In scenario's met een hoog risico moet de bank aanvullende informatie inwinnen door desk-

research of door een informatieverzoek naar de klant te sturen.

De EC kan op een vergelijkbare manier een derde land classificeren als een land met een hoog risico. In dat geval moet de bank voor iedere klant die door deze nieuwe classificatie van het land wordt geraakt eerst controleren of de beschikbare informatie voldoende is om te voldoen aan het eis om 'aanvullende' informatie op te vragen. Vervolgens moet deze aanvullende informatie (indien nodig) worden ingewonnen door desk-research of door een informatieverzoek richting de klant. Het is niet nodig om transacties van klanten te onderzoeken die hebben plaatsgevonden voordat het land als EC HRTC werd geclassificeerd.

EDD-maatregelen bij een laag, neutraal en hoog risico

a Het verzamelen van aanvullende informatie over de klant en de UBO('s)

Laag en neutraal risico De informatie die is verzameld tijdens het CDD-proces conform artikel 3 Wwft is voldoende.

Hoog risico Er kan aanvullende informatie worden opgevraagd bij de klant of worden verzameld door middel van desk-research (bijvoorbeeld over de activiteiten, het werkgeverschap).

b Het verzamelen van aanvullende informatie over het doel en de aard van de zakelijke relatie

Laag en neutraal risico Indien het doel en de aard in lijn zijn met het vastgestelde doel en de vastgestelde aard (ook wanneer dit is vastgesteld op basis van een referentie-groepanalyse), dan is geen aanvullende informatie benodigd.

Hoog risico Er kan aanvullende informatie worden opgevraagd bij de klant (bijvoorbeeld meer transacties, de jaarrekeningen) of worden verzameld door middel van desk-research.

c1 Het verzamelen van informatie over de bron van de middelen die worden gebruikt door de zakelijke relatie of bij de transactie.

Laag en neutraal risico Een beoordeling van de informatie die is verzameld met betrekking tot de bron van middelen als onderdeel van het reguliere CDD-proces is voldoende.

Hoog risico Er kan aanvullende informatie worden opgevraagd bij de klant of worden verkregen uit een betrouwbare bron (zoals resultatenrekeningen, belastingaangiften).

c2 Het verzamelen van informatie over de herkomst van het vermogen van de klant en van de UBO('s).

Laag en neutraal risico Informatie kan worden verzameld via desk-research in combinatie met een plausibiliteitscheck, maar er is geen verplichting om de klant en/of de UBO om informatie te verzoeken.

Hoog risico Informatie dient te worden verzameld via desk-research of middels een informatieverzoek aan de klant en/of de UBO (bijvoorbeeld een belastingaangifte).

d Het verzamelen van informatie over de achtergrond en de redenen van de voorgestelde of uitgevoerde transacties.

Laag en neutraal risico Indien de achtergrond en redenen in lijn zijn met het risicoprofiel of de verwachte transacties hoeft geen aanvullende informatie te worden verzameld. Wanneer de achtergrond en redenen buiten het risicoprofiel of de verwachte transacties vallen, dient aanvullende informatie te worden opgevraagd over de context van de transactie door middel van desk-research of een informatieverzoek richting de klant.

Hoog risico Er moet een informatieverzoek aan de klant worden verstuurd om informatie te verzamelen over de specifieke transacties, zoals facturen of boekingsbevestigingen, voor zover niet aanwezig in het dossier.

e Het verkrijgen van goedkeuring van het senior management over het aangaan of voortzetten van de zakelijke relatie.

Laag en neutraal risico Senior management goedkeuring in overeenstemming met het vastgestelde raamwerk. Het senior management moet voldoende geïnformeerd zijn over ML/TF risico's gerelateerd aan EC HRTC.

Hoog risico Senior management goedkeuring op individuele basis en in overeenstemming met het vastgestelde raamwerk. Het senior management moet voldoende geïnformeerd zijn over ML/TF risico's gerelateerd aan EC HRTC.

f Het uitvoeren van verdiepende monitoring van de zakelijke relatie en de transacties van de klant door het verhogen van het aantal controles dat wordt uitgevoerd en de frequentie van de actualisatie van de informatie van de klant en de UBO('s) en door de selectie van transactiepatronen die nader moeten worden onderzocht.

Laag en neutraal risico Bij overeenstemming met het risicoprofiel of verwachte transacties wordt goedkeuring van het senior management al gegeven bij het accepteren van de klant. Waar het risicoprofiel of de verwachte transacties afwijken, is goedkeuring van het senior management vereist volgens het toepasselijke raamwerk. Het senior management moet voldoende worden geïnformeerd over transacties en zakelijke relaties met betrekking tot EC HRTC.

Hoog risico Goedkeuring van het senior management op individuele basis volgens en overeenstemming met het toepasselijke raamwerk. Het senior management moet voldoende worden geïnformeerd over transacties en zakelijke relaties met betrekking tot EC HRTC.

2 Impact

Banken zijn van mening dat het volledige pakket aan EDD-maatregelen uit artikel 9 Wwft in het geval van een scenario met een laag of neutraal risico niet doeltreffend of risicorelevant is. Het wordt in deze scenario's als buitenproportioneel ervaren om een informatieverzoek naar de klant te sturen en als onnodig en belastend voor zowel de klant als de bank. In scenario's met een laag en neutraal risico zou het in lijn zijn met het risico-profiel van deze klanten en de transacties om te vertrouwen op de CDD-informatie en de desk-research die beschikbaar is. Als deze informatie niet beschikbaar is, of als de transactie niet kan worden verklaard, dan is een informatieverzoek aan de klant wel nodig. De administratieve last kan dus voor klanten en banken worden verlaagd en is minder ingrijpend wanneer er geen informatie-verzoek naar de klant hoeft. Deze risicogebaseerde aanpak van de EDD-maatregelen uit artikel 9 Wwft is in lijn met de EBA Guidelines ML/TF risks en is maatschappelijk te verdedigen.

3 Use cases

Let op, de use cases die hierna volgen zijn voorbeelden om de praktische toepassing van deze NVB Standaard te illustreren en zijn niet uitputtend.

Laag risico

Voorbeeld

Een klant met een particuliere betaalrekening is op vakantie in een EC HRTC. De klant neemt contant geld op en doet gedurende een periode van drie werken regelmatig betalingen in restaurants, winkels en een hotel. De bedragen variëren tussen de € 5 en € 1.000 per transactie.

NVB Standaard

- Beoordelen of de beschikbare informatie van de klant en de transacties voldoende is om te voldoen aan de 'aanvullende' informatie-eisen.
- Als de transacties in lijn zijn met de verwachte toeristische uitgaven, hoeven er geen aanvullende EDD-maatregelen te worden uitgevoerd, dus ook geen aftekening door het senior management en geen aanvullende controles – in lijn met het vastgestelde raamwerk.
- Er moet worden vastgelegd dat de beschikbare informatie voorziet in de EDD-maatregelen.

Laag risico

Voorbeeld

Een klant boekt regelmatig geld over naar een EC HRTC om familie te ondersteunen. De bedragen variëren tussen de € 50 en € 500 per transactie.

NVB Standaard

- De transacties met als doel familie te ondersteunen zijn beoordeeld tijdens het CDD-proces, de EDD-maatregelen zijn uitgevoerd op een risicorelevante manier en zijn onderdeel van het risicoprofiel of het verwachte transactiegedrag.
- Als de transacties in lijn zijn met het risicoprofiel of het verwachte transactiegedrag hoeven er geen aanvullende EDD-maatregelen te worden uitgevoerd, dus ook geen onderzoek naar de SoF of SoW of aftekening door het senior management en geen aanvullende controles – in lijn met het vastgestelde raamwerk.
- Er zijn geen aanvullende controles nodig behoudens de reguliere transactiemonitoring.

Neutraal risico

Voorbeeld

Een Nederlands bedrijf importeert landbouwproducten (bloemen) vanuit een EC HRTC. De UBOs wonen in Nederland. De bank heeft de facturen ontvangen.

NVB Standaard

- De transacties zijn beoordeeld tijdens het ODD-proces, de EDD-maatregelen zijn uitgevoerd op een risicorelevante manier en zijn onderdeel van het verwachte transactieprofiel.
- Als de transacties in lijn zijn met het risicoprofiel en het ETP hoeven er geen aanvullende EDD-maatregelen te worden uitgevoerd, dus ook geen onderzoek naar de bron van middelen of de herkomst van vermogen of aftekening door het senior management en geen aanvullende controles – in lijn met het vastgestelde raamwerk.
- Er zijn geen aanvullende controles nodig behoudens de reguliere transactiemonitoring.

Neutraal risico

Voorbeeld

Een groothandelaar die uiteindelijk voor 100% in eigendom is van een moedermaatschappij die is genoteerd aan een erkende beurs in een land met een laag risico heeft vestigingen in een EC HRTC. De UBO's wonen in de EU.

NVB Standaard

- De activiteiten zijn beoordeeld tijdens het ODD-proces en de EDD-maatregelen zijn uitgevoerd op een risicorelevante manier.
- Bij het opstellen van het risicoprofiel inclusief het verwacht transactiegedrag is rekening gehouden met de frequentie en het volume van transacties uit/naar de vestigingen en het risicoprofiel is bijgewerkt wanneer de omstandigheden veranderden.
- Als de activiteiten en transacties in lijn zijn met het risicoprofiel of het verwacht transactiegedrag hoeven er geen aanvullende EDD-maatregelen te worden uitgevoerd, dus ook geen onderzoek naar de SoF of de SoW of aftekening door het senior management en geen aanvullende controles – in lijn met het vastgestelde raamwerk.
- Er zijn geen aanvullende controles nodig behoudens de reguliere transactiemonitoring.

Neutraal risico

Voorbeeld

Er is sprake van een correspondentrelatie waarbij een Nederlandse bank de enige tussenpersoon is voor transacties van en naar een EC HRTC (zowel de betalende als de ontvangende partij zijn geen klanten van de Nederlandse bank).

NVB Standaard

- De correspondentrelatie wordt beoordeeld in lijn met de EDD-maatregelen voor correspondent-banken tijdens de klantacceptatie en tijdens de reviews.
- De transacties van en naar een EC HRTC worden beoordeeld, de EDD-maatregelen zijn op een risicorelevante manier toegepast en zijn onderdeel van het verwacht transactiegedrag van de respondenten.
- Er zijn geen aanvullende controles nodig behoudens de reguliere transactiemonitoring die plaatsvindt bij EC HRTC.
- Er mag worden vertrouwd op de respondent-banken.

Hoog risico

Voorbeeld

Een Nederlands Fonds voor Gemene Rekening dat wordt beheerd door een Nederlandse fondsbeheerder (met AFM-vergunning), waarbij sprake is van negatieve berichten in de media, verschillende deelnemers die verspreid zijn over meerdere jurisdicties (waaronder EC HRTC), een complexe structuur met een tussenlaag in een EC HRTC, en beleggingen in meerdere bedrijven die actief zijn in verschillende sectoren. De transacties van en naar de bedrijven waarin is belegd, zijn in lijn met het verwachte transactiegedrag.

NVB Standaard

- Tijdens het CDD-proces worden de activiteiten beoordeeld en zowel tijdens de klantacceptatie als tijdens de reviews worden de EDD-maatregelen toegepast.
- Er is aanvullende informatie van (i) de fondsbeheerder over de negatieve berichten in de media en de bron van middelen en de herkomst van vermogen, (ii) de deelnemers die gevestigd zijn in jurisdicties met een hoog risico, waaronder met betrekking tot de bron van middelen en de herkomst van vermogen.
- Er is aanvullende informatie over (i) de achtergrond en de redenen voor de complexe structuur en (ii) over de fiscale gevolgen.
- Er is aanvullende informatie over de ondernemingen waarin is belegd.

- Senior management approval op individuele basis en in overeenstemming met het vastgestelde raamwerk. Het senior management moet voldoende geïnformeerd zijn over ML/TF risico's gerelateerd aan EC HRTC.
- Er zijn verdiepende controles en periodieke reviews van kracht vanwege de hoge risicoclassificatie.

Hoog risico

Voorbeeld

Een correspondentrelatie van een Nederlandse bank met een respondent uit een EC HRTC.

NVB Standaard

- De correspondentrelatie wordt beoordeeld in lijn met de EDD-maatregelen voor correspondentbanken en artikel 9 Wwft tijdens de klantacceptatie en tijdens de reviews.
- Senior management approval op individuele basis en in overeenstemming met het vastgestelde raamwerk. Het senior management moet voldoende geïnformeerd zijn over ML/TF risico's gerelateerd aan EC HRTC.
- Er is verdiepende transactiemonitoring ten aanzien van de EC HRTC, die worden beoordeeld op basis van het risicoprofiel of het verwacht transactiegedrag.
- Er vinden periodieke reviews plaats vanwege de hoge risicoclassificatie.

Het regelgevend kader

De regelgevende context die van toepassing is op dit onderwerp is te vinden in de relevante delen van de toepasselijke wetten, regelgeving en richtlijnen van verschillende autoriteiten, zoals: de FATF, de EBA, het Ministerie van Financiën en DNB. Hieronder volgt een overzicht van het huidige regelgevende kader met betrekking tot de EDD-maatregelen voor EC HRTC.

- **Aanbeveling 19 van de FATF**

“Financial institutions should be required to apply enhanced due diligence measures to business relationships and transactions with natural and legal persons, and financial institutions, from countries for which this is called for by the FATF. The type of enhanced due diligence measures applied should be effective and proportionate to the risks.”

- **Interpretatienota voor aanbeveling 19 van de FATF**

“The enhanced due diligence measures that could be undertaken by financial institutions include those measures set out in paragraph 20 of the Interpretive Note to Recommendation 10, and any other measures that have a similar effect in mitigating risks.

Paragraph 20: Examples of enhanced CDD measures that could be applied for higher-risk business relationships include:

- obtaining additional information on the customer (e.g. occupation, volume of assets, information available through public databases, internet, etc.), and updating more regularly the identification data of customer and beneficial owner;
 - obtaining additional information on the intended nature of the business relationship;
 - obtaining information on the source of funds or source of wealth of the customer;
 - obtaining information on the reasons for intended or performed transactions;
 - obtaining the approval of senior management to commence or continue the business relationship;
 - conducting enhanced monitoring of the business relationship, by increasing the number and timing of controls applied, and selecting patterns of transactions that need further examination;
 - requiring the first payment to be carried out through an account in the customer’s name with a bank subject to similar CDD standards.”
- **Article 18a Revised 4AMLD**
“With respect to business relationships, transactions involving high-risk third countries identified pursuant to Article 9(2), Member States shall require obliged entities to apply the following enhanced customer due diligence measures:
 - a obtaining additional information on the customer and on the beneficial owner(s);
 - b obtaining additional information on the intended nature of the business relationship;
 - c obtaining information on the source of funds and source of wealth of the customer and of the beneficial owner(s);
 - d obtaining information on the reasons for the intended or performed transactions;
 - e obtaining the approval of senior management for establishing or continuing the business relationship;
 - f conducting enhanced monitoring of the business relationship by increasing the number and timing of controls applied, and selecting patterns of transactions that need further examination.Member States may require obliged entities to ensure, where applicable, that the first payment be carried out through an account in the customer’s name with a credit institution subject to customer due diligence standards that are not less robust than those laid down in this Directive.”
- **EBA Risk Factor Guidelines, paragraphs 4.53-4.57**
“4.53. With respect to a business relationship or transaction involving high-risk third countries as set out in Article 9(2) of Directive (EU) 2015/849, firms should ensure that they apply, as a minimum, the EDD measures set out in Article

18a(1) and, where applicable, the measures set out in Article 18 a(2) of Directive (EU) 2015/849. 4.54. Firms should apply the measures listed in guideline 4.53 and should adjust the extent of these measures on a risk-sensitive basis.”

• **Artikel 9 Wwft**

“Onverminderd artikel 8, eerste lid, verricht een instelling met betrekking tot transacties, zakelijke relaties en correspondentbankrelaties gerelateerd aan staten die op grond van artikel 9 van de vierde anti-witwasrichtlijn in gedelegeerde handelingen van de Europese Commissie zijn aangewezen als staten met een hoger risico op witwassen of financieren van terrorisme de volgende verscherpte onderzoeksmaatregelen:

- a verzamelen van aanvullende informatie over die cliënten en uiteindelijk belanghebbenden;
- b verzamelen van aanvullende informatie met betrekking tot het doel en de aard van die zakelijke relatie;
- c verzamelen van informatie over de herkomst van de fondsen die bij die zakelijke relatie of transactie gebruikt worden en de bron van het vermogen van die cliënten en van die uiteindelijk belanghebbenden;
- d verzamelen van informatie over de achtergrond van en beweegredenen voor de voorgenomen of verrichte transacties van die cliënten;
- e verkrijgen van goedkeuring van het hoger leidinggevend personeel voor het aangaan of voortzetten van die zakelijke relatie;
- f verrichten van verscherpte controle op die zakelijke relatie met en de transacties van die

cliënten, door het aantal controles en de frequentie van actualiseringen van gegevens over die cliënten en die uiteindelijk belanghebbenden te verhogen en door transactiepatronen te selecteren die nader onderzocht moeten worden.”

• **Wwft Explanatory Note to article 9**

“Various responses draw attention to the additional burdens that these stricter measures entail on the institutions. However, the directive requires these stricter measures. The directive does not allow for derogations from this. The Directive requires an institution to comply at least with the obligations laid down in Article 9(1). The application of these obligations can be risk-based. The depth of CDD and the intensity with which the enhanced measures should be applied depend on the identified risk.

In this case, too, an institution is expected to be able to explain why this degree of intensity has been applied in a particular case.”

Afstemming tussen de ‘DNB Good Practices’ en de ‘NVB Standaard’

DNB heeft als doel organisaties waarop de bank toezicht houdt inzicht te geven in haar beleidspraktijk door bijvoorbeeld een interpretatie van wettelijke vereisten te verschaffen (Q&A), evenals voorbeelden van manieren waarop aan de wettelijke vereisten kan worden voldaan (Good Practices). Het is hierbij belangrijk op te merken

dat noch de Q&A’s, noch de Good Practices van DNB juridisch bindend zijn.

De NVB Standaard beschrijft de toepassing en uitvoering van de risicogebaseerde aanpak in meer detail, met name voor situaties waarin een transactie plaatsvindt in een EC HRTC binnen de context van een zakelijke relatie. Daarnaast geeft de Standaard meer praktische voorbeelden van de mitigerende maatregelen die kunnen worden toegepast in scenario’s met een laag, neutraal en hoog risico.

© Mei 2023

Nederlandse Vereniging van Banken
Gustav Mahlerplein 29-35
1082 MS Amsterdam
www.nvb.nl